

TİCARETİN CANLANDIRILMASI

Canlı bir ekonomik hayat, iktisadi ve sosyal birçok sıkıntının giderilmesi için önemli bir etkidir. Bu bağlamda ticari hayatın canlandırılması hakkındaki önerilerimizi dört başlık altında paylaşacağız:

- 1- Borsa sisteminin kaldırılması
- 2- Faiz sisteminin kaldırılması
- 3- Kripto para işlemlerinin durdurulması
- 4- Meşru bir sebep olmaksızın para/altın biriktirmenin yasaklanması

1- Borsa Sisteminin Reel Ekonomiye Hiçbir Katkısı Yoktur: Kapitalizmin başarısızlık öyküsünün en bariz göstergesi reel ekonominin yanında sanal bir ekonominin oluşmasıdır. Sanal ekonomi aynı zamanda kapitalizmin kriz üretme mekanizması hâline dönüşmüştür. 1929 yılından itibaren yaşanan küresel krizlerin kaynağı, reel ekonomiden bağımsız bir şekilde manipülasyonlarla büyüyen sanal ekonomidir. Reel ekonomi, üretilen somut mal ve hizmetleri ifade ederken finans ekonomisi, sanal ekonomiyi ifade etmektedir. Reel ekonomi %5 büyürken borsa %45 büyüyorsa ortada sanal bir ekonomi var, demektir. İşte bu sanal ekonomide üretilen değerler gerçek değerlerden oldukça uzaktır. Manipülasyonlarla şişirilen değerlerin gerçek değerlere dönüşü sistemsel bir hataya ve dolayısıyla krize yol açmaktadır.¹

Kapitalizmin sanal ekonomi geçmişine baktığımızda yeni bir çöküşle karşılaşmamızın fazla uzak olmadığı görülmektedir. Pandemi şartları reel ekonomiyi felce uğrattı milyonlarca kişiyi işsiz bırakırken -sadece ABD’de 17 milyon kişi işten çıkartılmıştır-, sanal ekonomi rekor üzerine rekor kırmaya devam ediyor. ABD S&P 500 borsa endeksi, 2021 yılında 45 kez rekor kırdı ve piyasa değeri 39,2 trilyon dolara ulaştı. Bu yükseliş sadece ABD ile sınırlı değildir. Türkiye’de de benzer bir yükseliş söz konusudur. 2021 yılının ilk çeyreğinde GSYH 1,4 trilyon TL olarak açıklanırken aynı dönemde Borsa İstanbul 5,2 trilyon TL ile tüm zamanların rekorunu kırmıştır.²

Sanal ekonominin birinci ayağı borsadır. Borsada işlem gören şirketlerin reel piyasadaki durumu çok da önemli değildir. Borsa İstanbul’da 23 borsa şirketi özvarlıklarının yani defter

¹ Prof. Dr. Muhammed Malkâvi, *Kapitalizmin Çöküşü ve İslam’ın Yükselişi*

² <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/hisse-senedi-islem-hacmi-yilin-ilk-ceyreginde-5-trilyon-lirayi-asarak-rekor-kirdi/2312686>

değerinin 20 katı fazlasına işlem görmektedir. Borsa şirketlerinin açıkladığı yılın ilk yarısındaki bilançolara bakıldığında, toplam 16 milyar TL zarar eden 129 borsa şirketinin hisse değerlerinin pandeminin başladığı mart ayından bu yana ortalama %218 yükseldiği görülmektedir. Zarar eden bu şirketlerden, 7 ayda %6500 değer kazanan Taze Kuru, %2000'in üstünde yükseliş yakalayan Eminiş Ambalaj ve Uzertaş, %1000'in üzerinde değer kazanan Artı Yatırım hisseleri reel ekonomideki sonuçlara rağmen şaşkınlık uyandıracak seviyede yükselmiştir.³ Reel ekonomide zarar eden bu şirketlerin borsada korkunç seviyede değer artışı yaşamaması sevindirici değil, endişe vericidir.

Tüm dünya borsaları spekülasyonlarla, ayak oyunları, küçük yatırımcıların cebindeki paralarla büyümekte ve gelişmektedir.

Her ne kadar Ekonomi eski Bakanı Zafer Çağlayan, Hürriyet Gazetesi için yazdığı bir makalede, "İşleyen bir menkul kıymet borsası olmayan ülke, modern ve gelişmiş bir ekonomi olarak kabul edilmiyor."⁴ diyerek borsanın modernliğin ve kalkınmışlığın bir göstergesi olduğunu belirtmiş olsa da gerçekler hiç de öyle değildir.

Borsa sisteminin reel ekonomiye katkıları teorik söylemlerden öteye geçmemektedir. Teorik olarak borsanın reel sektöre en önemli etkisi finansman sağlamasıdır. Bu teoriye göre; bir finansman yöntemi olarak sağlanan fonların geri ödenmesini gerektiren herhangi bir vade bulunmadığı ve şirket, borç finansmanının aksine, belli dönemlerde sabit bir ödeme yapmak zorunda olmadığı için halka arz oldukça cazip bir finansman yöntemidir. Kâr payı ancak şirket kâr ettiğinde ödeniyor. Halka arz ile şirket, kendi yarattığı nakdin ve sağlayabileceği borcun yanı sıra uzun vadeli diğer bir kaynağa da erişim sağlamış oluyor. Bu kaynak ile yeni bina ya da arazi yatırımı, satın almalar, üretim tesislerinin inşası, uzun vadeli araştırma geliştirme projelerinin desteklenmesi gibi faaliyetler gerçekleştirilebiliyor. Ayrıca şirket, borsada işlem gören hisse senetlerini teminat olarak gösterip kredi kullanabiliyor.⁵

Dediğimiz gibi, bu söylemler teorik bir yaklaşımdan öte bir şey değildir. Bilinen bir gerçektir ki halka arz öncesi borsada işlem görecektir şirket bilançosu şişirilmekte ve hisse senedi fiyatları olması gerekenden yüksek tutulmaktadır. Halka arz ile milyonlarca TL toplanmakta; toplanan bu paralar ise yeni yatırımlara, teknoloji gelişimine, istihdama, AR-GE'ye değil, döviz, borsa, altın gibi yatırım kaynaklarına aktarılmaktadır.

Türkiye'de 2020 yılında 8 şirket halka arz oldu. Yatırımcılar bütün halka arzlara oldukça yoğun talep gösterdi. Söz konusu 8 halka arzın değeri 450 milyon TL'yi aşarken, bu halka arzlara toplamda 6,8 milyar TL'den fazla talep toplandı.⁶ Tüm dünyada bu durum böyledir. Covid-19 ABD ekonomisini altüst ettiğinde FED 4 trilyon dolar sıfır faizle destek kredisi dağıttı. Bu dağıtımdan sonra reel ekonomide değil ama borsada yükseliş başladı ve ABD borsası %75 değer kazandı. Dağıtılan desteklerin borsaya gittiği herkes tarafından bilinen bir gerçektir.

3 <https://www.haberturk.com/zarar-edenlerin-hisseleri-uctu-haberler-2834622-ekonomi>

4 Hürriyet internet sitesi, 11 Kasım 2029

5 Funda Güngör Akpınar - Yatırımcı İlişkileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı

6 <https://www.indyturk.com/node/349061/ekonomi%CC%87/ne-kripto-para-ne-dolar-y%C3%BCKselen-y%C4%B1ld%C4%B1z-halka-arz%E2%80%A6-halka-arz-edilen-%C5%9Firketlerin>

Reel ekonomi ile borsayı kıyasladığımızda karşımıza korkunç bir tablo çıkmaktadır:

Ekim 2021 itibarıyla Türkiye'deki aktif şirket sayısı 2 milyon 65 bin 47'dir. Bu şirketlerin bir yıl boyunca 2020 yılında ürettiği mal ve hizmetin karşılığı 5 trilyon 47 milyar 909 milyon TL'dir. Borsada işlem gören şirket sayısı ise 538'dir.⁷ Borsa İstanbul'un 2020 yılındaki işlem hacmi ise 20 trilyon TL'nin üzerindedir. Reel ekonomideki işlem hacmiyle sanal ekonomideki işlem hacmi arasında korkunç bir fark vardır.

Borsa, mutlu bir azınlığın servetlerine servet katma aracından başka bir şey değildir. Borsada işlem gören şirketlerin %51,3'ü 6 grubun elindedir. 2021 Haziran ayı itibarıyla 2 milyon 445 bin 566 yatırımcı sayısına ulaşan Borsa İstanbul'un toplam değerinin %86,9'u 27 bin 610 kişinin elindedir. Yatırımcı sayısının %1,2'si hisse senetlerinin %86,9'una sahiptir.

Tüm bu veriler göstermektedir ki borsa, reel ekonomiyi sekteye uğratan sanal bir ekonomidir. Mal ve hizmet üretimine hiçbir katkısı yoktur. Bununla birlikte yabancı yatırımcı tabi olduğu devletin dış siyasetiyle uyumlu hareket etmek zorundadır. Ünlü spekülör George Soros için "ABD dış politikasının aracı" tanımlaması yapılması bu gerçeğin bir tezahürüdür. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için borsa, yabancı güçlerin siyasi üstünlük sağlama silahıdır. Rahip Brunson olayında ABD'nin, Türkiye ekonomisini bitirmekle tehdit etmesi ve ardından Rahip Brunson'un alelacele serbest bırakılması, borsanın yabancı güçler için çalıştığının göstergesidir.

***Hakikaten söylenildiği gibi; "borsa kalktığında geri kalmış, güvensiz bir ülke konumuna mı düşeceğiz?"
Elbette hayır! Bilakis küresel sermayenin pençelerinden,
manipülatif saldırılarından, siyasi tehditlerinden
ekonomimizi ve halkımızı korumuş olacağız.***

Borsanın Kaldırılması Ekonomiyi Nasıl Etkiler?

Borsanın kaldırılmasının reel sektöre olumsuz hiçbir etkisi olmayacaktır. Reel sektördeki 2 milyondan fazla şirket, zaten borsanın "nimetlerinden" faydalanmadan işletilmektedir. Borsada işlem gören 538 şirket için elbette likidite akışı kesilecek ve diğer şirketler gibi kendi imkânlarıyla ticaret yapmaya başlayacaklardır ki bu kayıp olarak bile değerlendirilemez.

Borsada işlem yapan küçük-büyük 2 milyon 445 bin 566 yatırımcı vardır. Bu yatırımcılar yılda 20 trilyon TL'lik işlem hacmi oluşturmaktadır. Borsa kaldırıldığında, sanal ekonomi terk edildiğinde bu 20 trilyonluk işlem hacmi reel sektöre kayacaktır. Şirketler, paradan para kazanmayı bırakacak, dolayısıyla üretim ve istihdam artacaktır.

⁷ <https://www.kap.org.tr/tr/bist-sirketler>

2- Faiz, Bir Dünya Gerçeği Değil, Borç Köleliğidir!

Sanal ekonominin ikinci ayağı ise faiz sistemidir. Faiz, tüm semavi dinler tarafından yasaklanmış olmasına rağmen zamanla insanlar tarafından esnetilmiş ve serbest hâle getirilmiştir. Günümüzde faizi kesin olarak yasaklayan tek din İslâm'dır. Faiz, kapitalizm ile birlikte başka bir boyut kazanmış ve sanal ekonominin temel dinamiklerinden biri hâlini almıştır. Her ne kadar Cumhurbaşkanı Erdoğan "*Faiz bir dünya gerçeğidir!*" diyerek vazgeçilmez olduğunu açık bir şekilde dile getirmiş olsa da faiz, insanlık kriterlerini yok eden, reel ekonomiyi, üretimi, istihdamı sekteye uğratan en önemli unsurlardan biridir.

Faiz, insanlık kriterlerini yok eder. Çünkü faiz, insanların çaresizliklerinden acımasızca faydalanmaktır. Nitekim "tefecilik" insanlık tarihinin en nefret edilen sektörüdür. Bâbil ve Asur uygarlıkları gibi kadim uygarlıklarda faizli işlemler borç köleliğine sebep olmuştur. Tefeciler, borç verdiği kişilerden alacaklarını tahsil edemediklerinde onu köle pazarında satar ve elde ettiği parayla alacağını alırdı. Borçlu kimse ise bundan sonraki hayatını köle olarak devam ettirirdi. Aynı durum, Atina ve Sparta gibi eski Yunan şehirlerinde de vardı.⁸ Bugün faiz, -fiilî kölelik olarak olmasa bile- köle gibi çalışmayı beraberinde getirmektedir.

Haram olduğu için halkı Müslüman olan bir ülkede rağbet görmemesi gerekirken faiz hakkında oluşturulan kamuoyu neticesinde; bankalarca kullanılan konut kredileri 9 ayda yaklaşık 80 milyar TL artarak 280 milyar TL'ye yaklaştı.⁹ Aralık 2020 itibarıyla bireysel kredi ve kredi kartı borcunu ödeyemediği için 3 milyon 471 bin kişi hakkında yasal takip başlatılmıştır. Yani yaklaşık 3,5 milyon kişi borç kölesi yapılmıştır.

Borsa, kripto para, döviz, faiz işlemleriyle kolay para kazanmaya çalışan insanlar, kuruluğu olmayan bir bataklığa saplanmış ve yaşadıkları yoğun stresten dolayı ağır depresyonlar geçirmektedirler. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, 2018'den 2020 yılı sonuna kadar geçen 3 yıllık dönemde 12 milyon 272 bin kişiye antidepresan ilaç, 60 milyon 911 bin kişiye de sinir sistemi ilacı reçete edildiğini belirtti. Bakan Koca, 2017 ile 2020 yılları arasında 15 milyon 405 bin kişinin psikiyatri kliniklerine başvurduğunu, sadece Covid-19 salgınının ilk yılından bu yana kliniklere başvuran kişi sayısının 5 milyon 100 bini bulunduğunu açıkladı.¹⁰ Bu depresyonların bir sonucu olarak İçişleri Bakanlığı verilerine göre; 2015-2020 yılları arasında, 10 bin 94'ü erkek, 3 bin 281'i kadın, bin 155'i 18 yaş altı olmak üzere toplam 14 bin 530 kişi intihar etti.¹¹

Vatandaş borç batağında psikolojik bunalım hâlinde yaşarken devletin içinde olduğu borç batağı daha da korkunç boyuttadır. Bilindiği üzere bütçe açıkları ya dış yatırımla ya da faizle borçlanma şeklinde kapatılmaya çalışılmaktadır. Türkiye gibi az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler bütçe açıklarını kapatabilmek için iç ve dış borçlanmaya gitmekte, bütçe açıklarını kapatmak için aldığı borçları kapatmak için de yeniden borçlanmak zorunda kalmaktadır. En nihayetinde ağır bir borç yükü, bu devletlerin iktisadi ve siyasi seyrini olumsuz yönde etkilemektedir.

8 Kapitalizmin Çöküşü ve İslâm'ın Yükselişi, Prof. Dr. Muhammed Malkavi, Syf. 257

9 <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/konut-kredilerinin-yaridan-fazlasi-4-ilde-/2034224>

10 <https://tr.sputniknews.com/20210813/bakan-koca-son-3-yilda-61-milyon-kisi-sinir-ilaci-123-milyon-kisi-de-antidepresan-kullandi-1047990250.html>

11 <https://www.gazeteduvar.com.tr/icisleri-bakanligi-turkiyede-son-5-yilda-14-bin-530-kisi-intihar-etti-haber-1533960>

Türkiye'nin 2005-2020 döneminde iç borç faiz ödemesi 743 milyar TL iken dış borç faiz ödemesi 68 milyar dolardır. Bu tutarlara belediyelerin ve özel sektörün borçları dâhil değildir. Yapılan bu ödemelerin dolar olarak karşılığı ortalama 408 milyar dolar seviyesindedir. Yani 2005-2020 yılları arasında saniyede 821 dolar, güncel kur ile **saniyede 9 bin 852 TL** faiz ödemesi gerçekleşmiştir.¹²

Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre 2021 yılının ikinci çeyreği itibarıyla Türkiye'nin iç borcu 1 trilyon 82 milyar TL'dir. 2021 yılında 327 milyar anapara, 121 milyar 900 milyon TL'si faiz olmak üzere toplam 449 milyar TL, iç borç ödemesi gerçekleşmiştir.¹³ 2021 yılında **saniyede 7 bin 730 TL** iç borç faiz ödemesi yapılmıştır. Yine 2021 yılında Merkezi Yönetim'in dış borç faiz ödemesi 4 milyar 828 milyon dolardır. Sadece Merkezi Yönetim borç faiz ödemesi saniyede 153 dolar olup güncel kur karşılığı **bin 836 TL**'dir. İç ve dış borç faizlerine saniyede toplam **9 bin 566 TL** ödenmektedir. Bu, Merkez Bankası'nın, belediyelerin, özel sektörün dâhil olmadığı kamu yönetim borcudur. Türkiye'nin toplam dış borcu ise 2021 Eylül ayı itibarıyla **446 milyar 400 milyon dolar** civarındadır. Bu borcun %22,3'ü kamuya, %15,2'si Merkez Bankası'na, %62,5'i ise özel sektöre aittir. Son 18 yılda Türkiye faize **510 milyar dolar** para aktarmıştır.

Gördüğünüz gibi faiz, reel ekonominin başlıca düşmanıdır. Alın teri dökmeksizin, emek harcamaksızın paradan para kazanmak isteyenler yatırım yapmak, istihdam oluşturmak yerine paralarını bankalarda saklamakta ve karşılığında faiz almaktadır. 30.11.2021 tarihli BDDK verilerine göre; Türkiye'de vadeli hesaplarda 1 trilyon 439 milyar 955 milyon TL bulunmaktadır. Aynı tarihteki yabancı para cinsinden olan vadeli hesaplarda ise 1 trilyon 875 milyar 635 milyon TL karşılığı yabancı para bulunmaktadır.¹⁴ Bankalara yatırılan bu paralar şayet reel ekonomiye kaydırılmış olsa doğal olarak üretim artacak, üretim teknolojisi gelişecek, istihdam oluşacak ve halkın refah seviyesi mevcut hâlden katbekat artacaktır.

Faiz, Allah *Subhanehu ve Teâlâ* tarafından şüpheye yer bırakmaksızın haram kılınmıştır:

[قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلَ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا] **“(Müşrikler) alışveriş de faiz gibidir, dediler. Oysa Allah alışverişi helal, faizi haram kılmıştır.”**¹⁵

Faiz, sermaye sahiplerinin servetlerine servet katarken fakir halkı daha da fakirleştiren sistemin bir parçasıdır. Dolayısıyla derhal terk edilmeli ve faizsiz sisteme geçilmelidir.

3- Kapitalizmin Yeni Tuzağı Kripto Paralar

Kripto paralar, sanal para birimi olarak kullanılan ve herhangi bir fiziksel biçimde mevcut olmayan dijital varlıklardır. İlk defa 2008 yılında “Bitcoin” adıyla piyasaya çıkan kripto paraların sayısı yüzleri bulmuştur. Kapitalizmin yeni yüzü olması itibarıyla kripto para borsası kurulmuş ve yeni bir kolay para kazanma mekanizması icat edilmiştir. 2009 yılında piyasaya sürüldüğünde 1 dolar tam olarak 1,3 Bitcoin'e (BTC) tekabül ederken, fiyatlar kuruşlu seviye-

¹² <https://www.dunya.com/kose-yazisi/faiz-odemesinde-1862-liranin-bugunku-karsiligi-6075-lira/608584>

¹³ <https://www.mahfiegilmez.com/2021/04/hazinenin-ic-borclar.html>

¹⁴ <https://www.bddk.org.tr/BultenGunluk>

¹⁵ Bakara Suresi 275

lerinden yükselişe geçerek 2011 yılında 6 dolara kadar ulaşmıştı. Her geçen yıl talebin artış kaydetmesiyle birlikte piyasada bilinirliğini katlayan Bitcoin, 66 bin doları görse de 8 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 1 BTC, 50 bin 477 dolardır.

Kripto paraların açık kaynaklı olduğu, kimsenin kontrolü altında olmadığı ve otoritelerden bağımsız olduğu söylene de bunun vakıası yoktur. Kapitalist ekonomiyi kontrol edenlerin, devasa boyutlara ulaşan 2,5 trilyon dolarlık işlem hacminin olduğu böylesi bir sistemi kendi hâline bırakması düşünülemez. Çıkışından geldiği noktaya kadar kripto paralar, hakimiyeti kapitalistlerin elinde olan küçük yatırımcılara kurulmuş bir tuzaktır. Kripto para sisteminin en öne çıkan yönü ise kara para aklama mekanizması hâline dönüşmüş olmasıdır.

Türkiye'deki Kripto Para Borsası

Dünya Ekonomik Forumu tarafından geçtiğimiz 2021 Şubat ayında yayımlanan rapora göre; kripto paraları en çok kullanan ülkeler belirlenmiş, dünyanın en büyük 74 ekonomisini kapsayan bu araştırmada Türkiye dünyada 4'üncü, Avrupa'da ise ilk sırada yer almıştı. Türkiye'deki piyasanın büyüklüğü tahminen 900 milyon dolar. Yatırımcı sayısı ise 4 milyonu aşıyor. Hukuki düzenlemelerin olmadığı bu borsada mağduriyetler de hiç eksik olmuyor. "Thodex" gibi aracı kuruluşlarda parasını kaybeden binlerce vatandaşın yaşadığı mağduriyet hâlen çözülebilmemiş değildir. Aşırı dalgalanmaların yaşandığı bu borsada küçük yatırımcılar er ya da geç kaybetmeye mahkûmdur. Bu hakikate rağmen kripto paralar umut kapısı olmaya devam etmektedir. Kripto para borsasına evini, arabasını satarak ya da kredi çekerek girenler, ellerindeki varlıkları da kaybetmekte ama umutlarını kaybetmemektedir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bizim kripto paraya açılma diye bir derdimiz kesinlikle yok. Tam aksine onlara karşı, ayrı bir savaşımız, ayrı bir mücadelemiz var. Onlara da böyle bir prim zaten asla vermeyiz, vermeyeceğiz de!"¹⁶ demiş olsa da kripto para alım-satım platformu BtcTürk'ün kadın ve erkek milli takımlar ana sponsoru olması, her maç yayınında isminin ve reklamlarının geçmesi, ortada açılmış bir savaş olmadığını, aksine destek olduğunu göstermektedir.¹⁷

Hemen belirtelim ki kripto paralar, mutlak anlamda mal ve hizmetlerin ölçüsü niteliğinde değildir. Sadece belirli mal ve hizmetler için bir değişim aracıdır. Belirli bir otorite tarafından çıkarılmamaktadır, bilakis kaynağı meçhuldür. Buna göre kripto paralar, "para" değildir. Olsa olsa kaynağı belli olmayan ve garantisi bulunmayan bir mal kabul edilebilir. Dolayısıyla bunu satın almak, satmak, üretmek ve bununla ilgili işler yapmak şer'î açıdan caiz değildir.¹⁸

Kripto paralar menkul kıymetler borsası gibi, faiz gibi reel ekonomi için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Merkez Bankası verilerine göre Türkiye'de 40 tane kripto para platformu var ve bunların 28 milyar TL işlem hacmi bulunmaktadır.¹⁹ Kripto para alım-satımını durdurmanın imkânsız olduğunu söylemek gerçek dışıdır. Devlet elindeki imkânları, kanun koyma yetkisini kullanarak sanal ekonomiye akan 28 milyar TL'yi reel ekonomiye kazandırabilir, kazandırmalıdır.

¹⁶ <https://www.trthaber.com/haber/gundem/cumhurbaskani-erdogan-kripto-paraya-acilma-diye-bir-derdimiz-kesinlikle-yok-609945.html>

¹⁷ <https://www.btcturk.com/bilgi-platfomu/btcturk-kadin-ve-erkek-milli-takimlarinin-sponsoru-oldu/>

¹⁸ <https://www.kokludegisim.net/makaleler/kapitalizmin-yeni-icadi-bitcoin-sanal-para.html?fbclid=IwAR0cEPYJidinkKFK6eW6mfySEeO06GZvZb1xBOVXTjxqiJlZWtm-fA24>

¹⁹ <https://www.ntv.com.tr/teknoloji/turkiyedeki-kripto-para-islem-hacmi-ne-kadar,huTLvEc7U0-qtPeZyljRmA>

4- Meşru Bir Sebep Olmaksızın Para/Altın Biriktirmenin Yasaklanması

İktisatta para, bir daire içerisinde döner. Bir şahsın ya da kuruluşun gelir kaynağı başka bir şahıs ya da kuruluştur. Devletten başlayacak olursak, devletin gelir kaynağı halktan topladığı vergilerdir. Devletin ihale, mal alım, maaş şeklinde yaptığı harcamalar başka kişi ve kuruluşların gelir kaynağını oluşturmaktadır. Bu kişi ve kuruluşların yaptığı harcamalar ise başkalarının gelir kaynağıdır. Bu şekilde dairesel bir döngü içerisinde iktisat dönüp durmaktadır. Bu dairesel döngüde bir kişi ya da kuruluş harcamaya yapmayı kesip parayı biriktirirse piyasadan o kadar para çekilmiş olur. Bu da doğal olarak işleyen çarkta aksamalara, para gelirlerinin azalmasına sebebiyet verir. Talep azaldığı için üretim düşer, üretimin düşmesi ise işsizliğe kapı aralar. En nihayetinde ekonomide daralma kaçınılmaz olur.

İnsanlar, kendini güvende hissetmediği, gelecek kaygısı yaşadığı sistemlerde kötü günler için birikim yapmak zorunda olduğunu hisseder. “Yastık altı” olarak tabir edilen bu birikimlerde altın ön plana çıkmaktadır. Nitekim 2016-2018 yılları arasında Merkez Bankası Başkan Yardımcılığı görevini yürüten Erkan Kilimci, Şubat 2017’de Dünya Altın Konseyi için kaleme aldığı makalede Türkiye’nin yastık altı altın rezervinin 5 ila 6 bin ton civarında olduğunu söylemiştir. Merkez Bankası altın rezervinin 671 ton olduğunu göz önünde bulundurursak 5-6 bin ton altının ciddi bir miktar olduğu kolayca anlaşılacaktır. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın belirttiği üzere yastık altında bulunan 5 bin ton altının piyasa fiyatı 280 milyar dolar yani güncel kur ile 3 trilyon 360 milyar TL’dir.

Halkın yastık altında kötü günler için biriktirdiği masumane kabul edilebilecek bu birikimlerin yanında; bir de halktan kazandığını bu ülke halkına yatırım, üretim ve istihdam olarak geri vermekten imtina eden, birikimlerini yurtdışına kaçırarak bir kesimin gizli birikimleri vardır. Bu kesimler birikimlerinden önemli bir kısmını kontrol edilmesi zor off-shore hesaplarda tutar ve yatırımlarını başka ülkelere yaparlar. Net bir rakam olmamakla birlikte yurtdışında off-shore hesaplarda 500 milyar doların olduğu söylenmektedir.²⁰ Nitekim “Pandora Belgeleri” adıyla sızdırılan belgelerde Türkiye’den yüzlerce tanınmış iş adamı, siyasetçi, sanatçı ve sporcunun off-shore hesapları olduğu belgelenmiştir.

Bu ülke halkının sırtına basarak büyüyen, servetine servet katan off-shore sahipleri bilinmesine rağmen haklarında hiçbir işlem yapılmamıştır. Türkiye, 21 Nisan 2017 tarihinde Paris’te, Finansal Hesap Bilgilerinin Otomatik Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşması imzalamıştır. Bu anlaşma 1 Haziran 2021 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Türkiye, anlaşma çerçevesinde gurbetçilerin Türkiye’deki hesaplarını ilgili makamlara vermeye başlarken, off-shore yoluyla birikimlerini yurtdışına kaçırarak kişiler hakkında herhangi bir gelişmenin olmaması da dikkat çekicidir.

İslâm iktisat nizamında planlanmış bir iş, bir amaç haricinde altın ve gümüş biriktirmek haramdır. Allah *Subhanehu ve Teâlâ* şöyle buyurmuştur:

[وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبِئْسَ لَهُمْ بَعْدَ ابْتِئَامِهِمْ] **“Altın ve gümüşü biriktirip onu Allah yolunda infak etmeyenleri elem verici bir azapla müjdele.”²¹**

²⁰ <https://www.sozcu.com.tr/2020/ekonomi/turk-zenginlerin-yurt-disindaki-500-milyar-dolari-icin-ankara-harekete-gecti-6032806/>

²¹ Tevbe Suresi 34. ayet

Altın ve gümüş biriktirenler için acıklı azap tehdidi, Allah *Subhanehu ve Teâlâ*'nın altın ve gümüş biriktirmenin terk edilmesini talep ettiğine dair açık bir delildir. İslâm'ın haram kıldığı altın ve gümüş biriktirme, altın ve gümüşün işlevini gören para için de geçerlidir.

Şu anda bankalarda **vadeli mevduat** olarak yabancı paralar da dâhil olmak üzere **3 trilyon 284 milyar 66 milyon TL** birikim şeklinde durmaktadır.²² Yastık altı altınların piyasa değeri **3 trilyon 360 milyar TL**'dir. Off-shore hesaplarda yaklaşık **500 milyar dolar** bulunmaktadır.

— “ —

İslâm'ın emirleri uygulanıp altın, gümüş, para biriktirmek yasaklanmış olsaydı; bu tutarlar reel ekonomiye kazandırılmış olacak, Türkiye'nin nakit sorunu ve kaynak sorunu diye bir şey kalmayacaktı.

— ” —

Ticaretin canlanması noktasında çözüm önerilerimizin özeti şöyledir:

1- Reel sektörde faaliyet gösteren 2 milyon 65 bin 47 şirket bir yıl boyunca 5 trilyon 47 milyar 909 milyon TL'lik mal ve hizmet üretirken ayrıcalıklı 538 şirketin borsadaki işlem hacmi 20 trilyon TL'dir. Borsada işlem gören hisse senetlerinin %86,3'ü 27 bin 610 kişinin elindedir. Bu, yatırımcı sayısının %1,2'sini oluşturmaktadır. Reel ekonomiye gerçek manada katkı olmayan, bir avuç mutlu azınlığın elinde olan borsa kapatılmalı, mutlu azınlığa tanınan ayrıcalıklar iptal edilmelidir.

2- Yetimin hakkından, işçinin alın terinden, esnafın helal rızkından kazandığı paralar “faiz” adı altında servet sahiplerine aktarılmaktadır. Türkiye saniyede **9 bin 566 TL** iç ve dış borç faizi ödemektedir. Bugüne kadar faize ödenen miktar 510 milyar dolar gibi korkunç bir boyuta ulaşmıştır. Bankalarda faize yatırılan para miktarı **3 trilyon 284 milyar 66 milyon TL**'dir. Faiz, borç köleliğini canlandırmıştır. Borçların anaparaları ödenip faiz ödemeleri durdurulmalı ve tamamen faizsiz sisteme geçilmelidir.

3- Kripto para işlemleri derhal durdurulmalı, Türkiye'den bu tür yatırımlara ulaşmak engellenmelidir.

4- Meşru bir amaç haricinde; altın, gümüş, para biriktirme yasaklanmalıdır. Yabancı ülkelerde off-shore hesaplarda tutulan paralar Türkiye'ye getirilmelidir. Bunu yapmayanlar hakkında en ağır cezai tedbirler uygulanmalıdır.

22 <https://www.bddk.org.tr/BultenGunluk> (17 Aralık 2021 verilerine göre)